



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 17 kwietnia 2023 r.

Poz. 2108

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.142.2023 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 11 kwietnia 2023 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40), **stwierdzam nieważność załącznika do uchwały** NR LII.335.2023 Rady Gminy Miłki z dnia 1 marca 2023 r. w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miłki w 2023 r., w części dotyczącej:

- ust. 7-8 Rozdziału 3,
- ust. 12 Rozdziału 3, w zakresie sformułowania „na zlecenie upoważnionych pracowników Urzędu Gminy, Straży Pożarnej lub Policji,”
- ust. 13 Rozdziału 3.

Uzasadnienie

W załączniku do uchwały, o której mowa na wstępie, Rada Gminy Miłki, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, oraz art. 11a ust. 1 - ust. 2, ust. 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 572), przyjęła program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miłki na 2023 r., zwany dalej programem.

W ust. 7-8 Rozdziału 3 programu, Rada Gminy postanowiła, że odławianie bezdomnych zwierząt przez wyspecjalizowany podmiot będzie prowadzone wyłącznie przy użyciu specjalistycznego sprzętu przeznaczonego do wyłapywania zwierząt, który nie stwarza zagrożenia dla życia i zdrowia zwierząt, a także nie będzie zadawał im cierpienia (ust. 7), a transport zwierząt odbywać się będzie środkiem transportu przystosowanym do bezpiecznego i humanitarnego przewozu zwierząt (ust. 8). W ust. 12 Rozdziału 3 programu, Rada Gminy wskazała również, że w ramach świadczonych usług lekarz weterynarii podejmie interwencję na zlecenie upoważnionych pracowników Urzędu Gminy, Straży Pożarnej lub Policji w stosunku do zwierząt bezdomnych w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia zwierzęcia lub stwarzania realnego zagrożenia dla ludzi, a w ust. 13 Rozdziału 3 programu wymieniła usługi zakładu leczniczego, które winien on zapewnić, tj.: całodobową gotowość do świadczenia usług (pkt 1), przetrzymanie zwierzęcia, w stosunku do którego zaistniała taka konieczność (pkt 2), przekazanie uśpionego zwierzęcia w przypadku konieczności eutanazji firmie utylizacyjnej (pkt 3).

W ocenie organu nadzoru, powyższe postanowienia, zostały podjęte z przekroczeniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 11a ustawy o ochronie zwierząt.

Zgodnie z powołanym przepisem, rada gminy określa, w drodze uchwały, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt który obejmuje w szczególności:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;

- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Ponadto, co wynika z art. 11a ust. 3 i ust. 3a ww. ustawy, program, może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie oraz plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają. Powyższe upoważnienie pomimo tego, iż nie stanowi katalogu zamkniętego, nie daje podstawy, do regulowania zakresu przedmiotowej materii w dowolny sposób. W szczególności, przyjęte regulacje nie mogą wykraczać poza istotę działań podejmowanych na rzecz bezdomnych zwierząt (w sensie pozytywnym), w tym zawierać regulacji zawartych w aktach hierarchicznie wyższych. Regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu jedynie uzupełnienie przepisów powszechnie obowiązujących rangi ustawowej, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, że nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, nie mogą wykraczać poza zakres delegacji ustawowej, ani tym bardziej modyfikować treści hierarchicznie wyższych aktów.

Materia uregulowana w wyżej zacytowanych ust. 7-8 rozdziału 3 programu, została uregulowana odpowiednio w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt (Dz. U. Nr 116, poz. 753) oraz rozporządzeniu Rady (WE) Nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97. Przepisy § 7 i § 8 ww. rozporządzenia MSWiA wprost wskazują, że używane przy wyłapywaniu zwierząt bezdomnych urządzenia i środki nie mogą stwarzać zagrożenia dla ich życia i zdrowia ani zadawać im cierpienia (§7), a środki do przewozu zwierząt powinny spełniać warunki, o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt, zawierającego odesłanie do ww. rozporządzenia Rady (WE) Nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań (...). Wedle artykułu 3 ww. rozporządzenia Rady (WE), określającego ogólne warunki transportu zwierząt, nikt nie może przewozić zwierząt lub zlecać transportu zwierząt w sposób powodujący ich okaleczenie lub przyczyniający się do zadawania im cierpienia. Ponadto należy spełnić następujące warunki: a) podjęto wcześniej wszystkie niezbędne czynności celem skrócenia do minimum długości trwania przewozu oraz zapewnienia potrzeb zwierząt podczas przewozu; b) zwierzęta są zdolne do podróży; c) środki transportu są przeznaczone, skonstruowane, utrzymywane oraz działają w sposób pozwalający zapobiec zranieniu i cierpieniu oraz w sposób zapewniający bezpieczeństwo zwierząt; d) urządzenia do załadunku i wyładunku są odpowiednio zaprojektowane, skonstruowane, utrzymywane i obsługiwane tak, aby zapobiec zranieniu i cierpieniu zwierząt oraz w sposób zapewniający bezpieczeństwo zwierząt; (...).

Wobec powyższego, ww. postanowienia programu należy wyeliminować z obrotu prawnego.

Odnośnie postanowień ust. 12 Rozdziału 3 programu, w części wskazanej w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego, należy wskazać, iż rada gminy nie posiada kompetencji do nakładania zadań na poszczególnych pracowników Urzędu Gminy jak również jednostki Policji, czy jednostki Straży Pożarnej. Postanowienia takie wykraczają poza delegację z przepisu art. 11a ustawy o ochronie zwierząt i skutkiem czego winny zostać wyeliminowane z obrotu prawnego.

Poza ramy wyznaczone ww. przepisem kompetencyjnym, wykracza również przepis ust. 13 Rozdziału 3 programu regulujący obowiązki zakładu leczniczego, wykonującego całodobową opiekę weterynaryjną. Obowiązki te, jak również sposób ich wykonywania powinny zostać unormowane w umowie zawartej z lekarzem weterynarii prowadzącym dany zakład leczniczy a nie w uchwale rady gminy.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak we wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Artur Chojecki